

KORRALDUS

Kuressaare muinsuskaitseala kaitsekord

Korraldus kehtestatakse muinsuskaitseaduse § 14 lõike 1 ja § 19 lõike 3 alusel ja kooskõlas sama seaduse § 91 lõikega 1.

I osa

Muinsuskaitseala nimetus ja piir

1. Kuressaare muinsuskaitseala (edaspidi *muinsuskaitseala*) on võetud riikliku kaitse alla eesmärgiga kaitsta ja säilitada Kuressaare linna ajaloolist linnatuumikut, sest see kultuuriväärtusega maa-ala esindab Eesti ainelise kultuuripärandi väärtuslikumat osa.
2. Kuressaare muinsuskaitseala hõlmab Kuressaare ajaloolist linnatuumikut, mille moodustavad linnus-kindlus ja seda ümbritsev muldkindlustusvöönd koos pargi- ja ranna-alaga ning vanalinn ja ajaloolised eeslinnad.
3. Muinsuskaitseala ja selle kaitsevööndi piir, sealhulgas muinsuskaitsealale avanevad olulised vaated on esitatud korralduse lisas 1.

II osa

Muinsuskaitseala kaitse eesmärk, väärtused ja nende hoidmise põhimõtted

4. Muinsuskaitseala kaitse eesmärk on Kuressaare ajalooliselt välja kujunenud linnatuumiku kui kultuuriväärtusliku linnaehitusliku terviku ja arheoloogilise kultuurikihi säilitamine, linnaruumi kujundavate iseloomulike ajastu- ja kohatunnetust loovate väärtuste esiletoomine, hoonete kasutuses hoidmine ning linnaruumi kestlik areng.
5. Muinsuskaitseala kaitse ja säilimise korraldusele kohaldatakse muinsuskaitseadust koos siin korralduses sätestatuga.
6. Muinsuskaitseala kaitse eesmärgiga seotud väärtused on:
 - 1) mitmekesine, inimhõõtmeline ja kultuurimälu hoidev elu-, töö-, äri-, õppe- ja puhkekeskkond, milles on võimalik tunnetada linna ajalugu selle erinevate kihistuste kaudu;

- 2) keskajast tänapäevani kujunenud ja säilinud linnaehituslik tervik, sealhulgas ehitised, tänavavõrk kolmnurksete väljakutega, ajaloolised avalikud haljasalad ja ranna-ala, krundi- ja hoonestusstruktuur, ehitusjooned, hoovid (edaspidi *õuema*), haljastus, ajaloolised linnaruumi elemendid, linnus-kindlus ja arheoloogiline kultuurikiht;
- 3) muinsuskaitsealale avanevad olulised vaated¹, muinsuskaitsealal avanevad olulised sisevaated ja kultuuriväärtuslike ehitiste vaadeldavus.

7. Keskajast tänapäevani kujunenud ja säilinud linnaehitusliku terviku väärtuslikumad kihistused on:

- 1) Kuressaare linnus-kindlus ja sellega seotud hooned ja rajatised;
- 2) vanalinna alal eelkõige 17.–18. sajandil rajatud hoonestus, sealhulgas selle nõukogudeaegne restaureerimiskihistus;
- 3) vanalinna ja eeslinnade alal eelkõige 19.–20. sajandil rajatud eeslinnahoonestus ja kuurortarhitektuur, selle nõukogudeaegne restaureerimiskihistus ja hilisem hoonestusstruktuuri sobituv hoonestus;
- 4) kultuuriväärtuslikud interjöörid ja nende osad;
- 5) linnaruumile iseloomulikud elemendid, sealhulgas tänavapinna liigendamine erinevate sillutistega, kiviaiad, kaevud, teadetetulbad, monumendid, tänavalaternad jms;
- 6) traditsiooniline haljastusviis, sealhulgas kõrghaljastatud õuema, ajaloolised avalikud haljasalad, puiesteed ja ranna-ala avalik haljasala;
- 7) arheoloogiline kultuurikiht ja selles leiduvad ehituskonstruksioonid, -detailid või muud elemendid;
- 8) II maailmasõjaks välja kujunenud kinnistud (maaüksused), mis on säilinud tänapäevani muutmata või vähesel määral muutunud piiridega.

8. Kavandatavad tööd ja tegevused peavad olema kooskõlas muinsuskaitseaduse §-s 3 sätestatud ning järgmiste muinsuskaitseala väärtuste säilitamise riiklike põhimõtetega:

- 1) muinsuskaitseala väärtusi säilitatakse, uuendused lähtuvad kestlikust arengust ja sobitatakse kokku kultuuriväärtusliku keskkonnaga, toetades muinsuskaitseala eesmäärke ja parandades elukeskkonna kvaliteeti;
- 2) muinsuskaitseala mitmekesist kasutust hoitakse ning soodustatakse ajalooliselt avalikus kasutuses olnud hoonete, kinnistute ja maa-alade jätkuva avaliku kasutamiseega;
- 3) uue hoone ehitamisele eelistatakse võimaluse korral kultuuriväärtuslike hoonete kasutust;
- 4) hoone ja linnaruumi ehituslike muudatustega suurendatakse ligipääsetavust kultuuripärandile viisil, mis ei kahjusta muinsuskaitseala ega seal asuvate ehitiste kultuuriväärtust;
- 5) kultuuriväärtuslike ehk A- ja B-kaitsekategooria hooned (korralduse lisa 2) säilitatakse ja hooldatakse järjepidevalt; hoone konserveerimisel, restaureerimisel, ehitamisel ja ilme muutmisel säilitatakse ja vajaduse korral taastatakse selle arhitektuurilaad, ehitus- ja viimistlusmaterjalid ning arhitektuuridetailid;
- 6) uue ehitise püstitamisel ja suuremahulise juurdeehituse ehitamisel eelistatakse tänapäevase arhitektuurikeelega ümbritsevat keskkonda arvestavat lahendust, eesmärgiga rikastada mitmekihilist ajaloolist keskkonda kvaliteetse arhitektuuriga; lähtutakse lähiümbruse linnaruumist, sealhulgas ajaloolise hoonestuse paiknemisest, tihedusest, mahust, materjalikasutusest, katusemaastikust ja värvilahendusest;

¹ Näidatud korralduse lisa 1.

- 7) avalikus kasutuses või linnaruumiliselt tuntava mõjuga uue ehitise või suuremahulise juurdeehituse kavandamise puhul on soovitatav korraldada arhitektuurivõistlus;
- 8) uusi hooneid rajatakse üldjuhul aladele, kus ajalooliselt on olnud hoonestus, ning seejuures arvestatakse ala taashoonestamisel ümbritseva linnaruumi ning kaitsekorra eesmärkide ja väärtustega;
- 9) avalik ruum (tänavad, platsid, avalikud haljasalad) kavandatakse kultuuriväärtust arvestava ja inimsõbralikuna, säilitades ja taastades ajaloolist linnaehituslikku struktuuri, ajastuomaseid arhitektuuritavasid (tänavapinna kõrgus ja liigendused, ajaloolised sillutised) ja linnaruumi kujunduselemente (tänavalaternad, teadetetulbad, kinnistute piiramine aedadega jms);
- 10) säilitatakse haljasalad ja haljastus, sealhulgas puisteed ja haljastatud õuemaad; haljasalade (sh õuemaad) heakorrastamisel ja rekonstrueerimisel järgitakse konkreetsele alale iseloomulikke haljastusviise; võimaluse korral taastatakse alleede ja puuridade hävinud osad;
- 11) mulla- ja kaevetööde tegemisel ning pinnase teisaldamisel ja juurdeveol lähtutakse arheoloogiapärandi kaitseks minimaalse sekkumise põhimõttest;
- 12) arheoloogilises kultuurikihis asuvate väärtuslike ajalooliste ehituskonstruksioonide puhul eelistatakse nende konserveerimist ja eksponeerimist tagasimatmisele ja markeerimisele;
- 13) säilitatakse vaated piki muinsuskaitseala tänavaid ja kultuuriväärtuslikele ehitistele ning ajaloolised läbipääsud ja liikumisteed; võimaluse korral taastatakse vaated ehitistele;
- 14) kinnistu piiride muutmise üle otsustamisel lähtutakse kinnistu ajaloolisest väärtusest muinsuskaitseala kontekstis, sealhulgas kinnistu ja sellel asuva hoonestuse ajalise seotusest ja järjepidevusest.

III osa

Muinsuskaitsealal asuvate hoonete väärtusklassid

9. Muinsuskaitseala hooned, välja arvatud kultuurimälestiseks tunnistatud hooned, jagatakse A-, B- ja C-kaitsekategooriasse. Hoone kaitsekategooria on määratud korralduse lisas 2.
10. A-kaitsekategooria hoone on kultuuriväärtuslik hoone, mille puhul säilitatakse hoone autentsus nii eksterjööris kui ka interjööris.
11. B-kaitsekategooria hoone on kultuuriväärtuslik hoone, mille puhul säilitatakse hoone autentsus eksterjööris.
12. C-kaitsekategooria hoone on muu hoone, mille autentsena säilitamist ei nõuta.
13. Juhul, kui ehitise mälestiseks olemine lõpetatakse pärast kaitsekorra jõustumist, käsitletakse ehitist A-kaitsekategooria hoonena kuni kaitsekategooria määramiseni. Juhul, kui olemasolev hoone korralduse lisas 2 märgitud ei ole, käsitletakse seda kuni kaitsekategooria määramiseni B-kaitsekategooria hoonena.
14. Kui hoone ehitatakse pärast kaitsekorra jõustumist, käsitletakse seda kuni kaitsekategooria määramiseni C-kaitsekategooria hoonena.

IV osa

Muinsuskaitseala kaitse eesmärgi tagamiseks vajalikud nõuded

15. Muinsuskaitsealal asuva A-kaitsekategooria hoone puhul säilitatakse väärtuslik ruumiplaneering ning kultuuriväärtuslikud sisetarindid (vahelaed, siseseinad, mantelkorstnad jms), interjööridetailid (siseuksed, sisetrepid, piirdeliistud, ahjud jms) ja siseviimistluskihid (parketid, põrandalauad, maalingud, tapeedid, stukkdekoor jms).

16. Muinsuskaitsealal asuva A- ja B-kaitsekategooria hoone puhul kehtivad tööde tegemisel järgmised nõuded:

- 1) ajaloolised piirdetarindid, proportsioonid, välisviimistlus ja kultuuriväärtuslikud detailid säilitatakse võimalikult autentsena ning tagatakse hoone olemasolevate kandekonstruksioonide püsivus;
- 2) hooneosade ja ehitusdetailide taastamisel võetakse aluseks dokumenteeritud ajalooline lahendus ja lähtutakse hoonest kui tervikust;
- 3) kasutatakse hoonetüübile ja selle ehitusajale iseloomulikke ehitus- ja viimistlusmaterjale (puit, dolomiit, lubjakivi, lubikrohv, valtsplekk- ja savikivikatused jms) ning võimaluse korral traditsioonilisi töövõtteid ja tehnoloogiaid; traditsioonilisi ehitusmaterjale jälgendavaid materjale ei kasutata (plastlaudis, kivikatust imiteeriv katuseplekk, õhekrohv jms); hoone ehitusajale ebatüüpilisi materjale lubatakse kasutada ainult ajutise konserveeriva lahendusena (katusekattena eterniit, rullmaterjal jms);
- 4) välispiirdeid võib soojustada ainult juhul, kui sellega ei hävitata ega kaeta kinni väärtuslikku välisviimistlust ega väärtuslikke detaile ning säilivad hoone ja selle osade proportsioonid;
- 5) säilitatakse hoone ehitusaegsed või hilisemad hoone arhitektuurse ilmega sobivad avatäited (aknad, ukSED, luugid jms), välja arvatud juhul, kui see ei ole võimalik nende väga halva seisukorra tõttu; välimiste avatäidete asendamist loetakse hoone ilme muutmiseks;
- 6) maapealset osa laiendatakse hoone ja selle lähiümbrusega sobivana, arvestades mahtu, proportsioone, materjalikasutust ja arhitektuurset ilmet;
- 7) ventilatsiooni ehitamisel kasutatakse olemasolevaid korstnaid ja läbiviike; juhul kui see ei ole võimalik, ehitatakse uus korsten ajalooliste eeskujul;
- 8) elektri- või muu seade, sealhulgas õhksoojuspumba ja ventilatsiooniseadme hooneväline osa, katusepinnast visuaalselt eristuv päikesepaneel, elektrikapp, alajaam jms paigaldatakse vähese vaadeldavusega kohta viisil, mis ei kahjusta hoone konstruktsioone, viimistlust ega vaadeldavust; vajaduse korral seade varjestatakse;
- 9) tegevuskoha tähis, info- või reklaamikandja paigutatakse hoonega ja ajaloolisse keskkonda kujunduselt ja suuruselt sobivalt ning viisil, mis ei varja väärtuslikke fassaadidetaile, ei tekita valgushäiringut ega domineeri linnaruumis;
- 10) katuseaknaid võib vähese vaadeldavusega kohta paigaldada juhul, kui need ei kahjusta hoone kultuuriväärtuslikku ilmet ning kui need on katusega samas tasapinnas, paigutatud hoone üldise arhitektuurse tervikuga sobivalt ja hoone fassaadi rütmiga arvestavalt, eelistatult hoovipoolsele küljele.

17. Muinsuskaitsealal asuva C-kaitsekategooria hoone puhul kehtivad tööde tegemisel järgmised nõuded:

- 1) hoone ilme muutmisel, välimiste avatäidete (uste ja akende) vahetamisel ning välisviimistluse materjalide ja värvilahenduse valikul lähtutakse hoone ehitusaegsest või terviklikust välisilmest ning sobivusest lähiümbruse hoonestusega;
- 2) kasutatakse ajaloolisesse keskkonda sobivaid ehitus- ja viimistlusmaterjale; traditsioonilisi ehitusmaterjale jäljendavaid materjale ei kasutata;
- 3) välispiirete soojustamisel säilitatakse hoone ja selle osade proportsioonid ning võimaluse korral iseloomulikud detailid;
- 4) maapealse osa laiendamine lahendatakse hoone ja selle lähiümbrusega sobivana, arvestades mahtu, proportsioone, materjalikasutust ja arhitektuurset ilmet;
- 5) elektri- või muu seade, sealhulgas õhksoojuspumba ja ventilatsiooniseadme hooneväline osa, katusepinnast visuaalselt eristuv päikesepaneel, elektrikapp, alajaam jms paigaldatakse avalikust ruumist vähese vaadeldavusega kohta ning viisil, mis ei kahjusta hoone konstruktsioone, viimistlust ega vaadeldavust; vajaduse korral seade varjestatakse;
- 6) tegevuskoha tähis, info- või reklaamikandja lahendatakse hoonega ja ajaloolisse keskkonda kujunduselt ja suuruselt sobivalt ning viisil, mis ei varja iseloomulikke fassaadidetaile, ei tekita valgushäiringut ega domineeri linnaruumis.

18. Muinsuskaitsealale uue ehitise püstitamisel kehtivad järgmised nõuded:

- 1) lähtutakse lähiümbruses väljakujunenud ehitusjoonest, hoonestusstruktuurist, tihedusest ja kultuuriväärtuslike hoonete mahtudest (eelkõige II maailmasõja eelsete hoonete mahust, kujust ja kõrgusest), liigendusest, materjalikasutusest, värvilahendusest ja katusemaastikust; katus kavandatakse üldjuhul kaldkatuseks;
- 2) mitut varasemat krunti hõlmava uue ehitise kavandamisel liigendatakse see mahuliselt ja arhitektuurset, järgides II maailmasõja eelset krundi- ja hoonestusstruktuuri;
- 3) välisviimistluses kasutatakse traditsioonilisi ja keskkonda sobivaid materjale, sealhulgas krohvi, looduskivi, tellist, katusekivi, betooni, puitlaudist, plekki jms; traditsioonilisi ehitusmaterjale jäljendavaid materjale ei kasutata;
- 4) alla 20 ruutmeetrise ehitusaluse pindala ja alla 5 meetri kõrguse ehitise (edaspidi *väikeehitis*), sealhulgas teisaldatava ja ajutise ehitise puhul ei kohaldata alapunktides 1 ja 2 seatud nõudeid: sellised ehitised kavandatakse ajaloolisse keskkonda sobivalt ja viisil, mis säilitab kõrghaljastuse ja tänavate läbitavuse ega kahjusta olulisi vaateid;
- 5) ajaloolises keskkonnas ebatüüpiline väikeehitis (prügimaja, alajaam, autovarjualune jms) paigutatakse eelistatult asukohta, kus see ei ole avalikus ruumis nähtav, kahjustamata olemasolevate kultuuriväärtuslike hoonete konstruktsioone, viimistlust ja vaadeldavust;
- 6) ajaloolistele avalikele haljasaladele² uusi ehitisi ei püstitata, välja arvatud sobiva mastaabi ja kujundusega väikeehitisi ja rajatisi (taristuobjektid, spordi- ja puhkerajatised, mänguväljakud, tualetid, kioskid, paviljonid jms);
- 7) väikeehitiste, sealhulgas teisaldatava ja ajutise ehitise puhul ei kohaldata alapunktides 1 ja 2 seatud nõudeid: sellised ehitised kavandatakse ajaloolisse keskkonda sobivalt ja viisil, mis säilitab kõrghaljastuse ja tänavate läbitavuse ega kahjusta olulisi vaateid.

19. Kinnistu (maaüksuse) piiride muutmisele kehtivad järgmised nõuded:

² Näidatud korralduse lisas 3.

- 1) muutmata või vähesel määral muutunud ajaloolised kinnistupiirid üldjuhul säilitatakse;
- 2) alapunktis 1 nimetatata kinnistu piiride muutmisel järgitakse kvartalisest kinnistustruktuuri (suurust ja kuju), krundile määratakse lihtne ja selge kuju, mis võimaldab ehitist hooldada ja teenindada.

20. Muinsuskaitseala tänavate, õuema, haljastuse ja linnakujunduse elementide puhul kehtivad järgmised nõuded:

- 1) kultuuriväärtuslikud piirdeaiad, -postid, väravad jms säilitatakse, vajaduse korral taastatakse;
- 2) uute piirdeaedade, -postide, väravate jms kavandamisel lähtutakse lähiümbruses väljakujunenud traditsioonilistest ehitusvõtetest, materjalikasutusest, kõrgusest, paiknemisest tänavajoone suhtes ja sobivusest kinnistul paikneva hoonestuse arhitektuuriga; võimaluse korral taastatakse dokumenteeritud ajalooline lahendus;
- 3) ajaloolised munakivisillutised jm väärtuslikud katendid säilitatakse või taaskasutatakse ehitusprojektiga hõlmatud ala sees;
- 4) uue katendi rajamisel lähtutakse ajaloolisest lahendusest (nt sõiduteel munakivisillutise, kõnniteel sillutisplaatide, hoovalal sillutiskivide ja/või sõelme kasutamine), sealhulgas eelistatakse asfaltkattele sillutiskivilahendusi; sillutise kavandamisel lähtutakse piirkonnale iseloomulikust hoonestuse, haljastuse ja sillutatud ala vahekorrast;
- 5) tagatakse hoonest ja rajatisest pinnasevee eemale juhtimine: selleks taastatakse, säilitatakse või rajatakse pinnasekalded, vajaduse korral maapinda madalamale viies;
- 6) tänava rekonstrueerimisel säilitatakse või taastatakse kultuuriväärtuslike ehitiste sokli proportsioonid, vajaduse korral tänavapinda madalamale viies; välditakse pinnasevee imbumist hoonetesse ning sademevee juhtimist kinnistutele; vajaduse korral kasutatakse lahendusi, millega juhitakse pinnase- ja sademevesi hoonest eemale;
- 7) kultuuriväärtuslikke linnaruumi elemente (monumendid, skulptuurid, teadetetulbad, tänavapostid, laternad, kaevud, pingid jms) säilitatakse ja võimaluse korral taaskasutatakse;
- 8) uued linnakujunduse elemendid (linnamööbel, tegevuskoha tähised, info- ja reklaamikandjad, liikluskorraldusvahendid, hooajalised kohvikuterrassid, päikesevarjud, müügikohad, tänavapostid jms) kavandatakse ümbritsevat keskkonda arvestavalt ning paigaldatakse viisil, mis ei kahjusta kultuuriväärtuslike hooned, vaateid, arheoloogilist kultuurikihti ega kõrghaljastust;
- 9) hooajaline tänavakohvik või kauplemiskoht rajatakse tänavapinnale, ilma eraldi kõrgema terrassitasapinna ja täispiirdeta, välja arvatud juhul, kui aluspind seda ei võimalda;
- 10) tänavaid tuleb hooldada viisil, mis ei kahjusta külgnevat hoonestust ega kõrghaljastust;
- 11) ajalooliste avalike haljasalade³ (Lossipark, Maacki aed, Koerapark, haljasala Vabadussõja monumendiga, ranna-ala avalik haljasala) ajalooline struktuur, planeering, vaated, väärtuslik haljastus ja ajaloolised väikevormid (piirded, pargimööbel jms) säilitatakse; rekonstrueerimisel lähtutakse haljasalast kui tervikust, võttes taastamise korral aluseks dokumenteeritud ajaloolise olukorra ja arvestades muutustega linnaruumis (hilisem väärtuslik haljastus, ehitised jms);
- 12) Allee tn ja Uus-Roomassaare tn alleed⁴ säilitatakse; alleeosad taastatakse terviklike lõikudena, mitte ei istutata üksikuid puid sinna vahele; alleede ümbruses kasutatakse pinnakatteid, mis võimaldavad veel pinnasesse imbuda;
- 13) tänavate ristumiskohtadel paiknevad rohealad säilitatakse;

³ Näidatud korralduse lisa 3.

⁴ Näidatud korralduse lisa 3.

14) haljastuse taastamisel ja rajamisel nii avalikus ruumis kui ka õuemaal lähtutakse piirkonnas välja kujunenud ajastuomasest haljastusviisist ja kasutatakse peamiselt traditsioonilisi liike (pärn, vaher, tamm, õuemaal ka viljapuud, sirel, ebajasmiin, kibuvits, must leeder jms);

15) puude, sealhulgas viljapuude raiumisel nähakse üldjuhul ette asendusistutus samal kinnistul või sobivas kohas muinsuskaitsealal; puittaimestikku võib raiuda taimede kuivamisel või ohtlikuks muutumisel ning oluliste vaadete avamiseks ja isetekkeliste puude likvideerimiseks;

16) ehitus- ja kaevetöödega, sealhulgas tänavate rekonstrueerimisel, trasside rajamisel, kaablite paigaldamisel, pinnase teisaldamisel ja juurdeveol ei lubata väärtuslikku haljastust, sealhulgas puude juuri kahjustada.

21. Arheoloogilise kultuurkihiga ala moodustavad Kuressaare linnus-kindlus koos seda ümbritseva pargiga ja sellest põhja pool paiknev maa-ala, kus võib olla säilinud kesk- ja varauusaegse asulaga seotud kultuurkiht, piirkonnad, kuhu on ulatunud kesk- ja varauusaegne teedevõrk ja mille lähiümbruses on kesk- ja varauusaegse kultuurikihi esinemine oodatav, ning muinsuskaitseala põhjaosas paiknev oletatav hukkamiskoht. Arheoloogilise kultuurkihiga ala on märgitud korralduse lisas 3.

22. Muinsuskaitsealal asuva arheoloogiapärandi kaitseks kehtivad järgmised nõuded:

1) arheoloogilise kultuurkihiga alal enne detailplaneeringu kehtestamist või projekteerimistingimuste või ehitusloa andmist või ehitusteatise menetluse käigus, millega kaasnevad kaeve- ja muud pinnase teisaldamise või juurdeveoga seotud tööd, selgitatakse vajaduse korral välja ja võetakse arvesse alal asuvad väärtuslikud ehituskonstruksioonid ja -detailid ning muud arheoloogilise kultuurikihi elemendid. Juhul kui plaanitavad tööd võivad ohustada arheoloogilist kultuurkihti või selles olevate struktuuride või elementide säilimist kavandatavatest töödest sügavamal, selgitatakse uuringu käigus välja arheoloogilise kultuurikihi stratigraafia vajaduse korral kuni loodusliku pinnaseni;

2) väärtuslikud ajaloolised ehituskonstruksioonid ja -detailid säilitatakse.

V osa

Muinsuskaitseala kaitsevööndi eesmärk ja selle tagamise nõuded

23. Muinsuskaitseala kaitsevöönd on jagatud kaheks osaks⁵, mis on esitatud korralduse lisas 1.

24. Kaitsevööndi 1. osa eesmärgid on tagada muinsuskaitseala säilimine sobivas ja toetavas keskkonnas ning muinsuskaitseala vaadeldavus piki ajaloolisi tänavaid:

1) uue ehitise püstitamisel või olemasoleva ehitise maapealse osa laiendamisel tuleb vältida järske üleminekuid hoonestuse mastapsuses, tiheduses ja paigutusviisis võrreldes külgneva muinsuskaitsealaga;

2) vaateid piki ajaloolisi tänavaid ehitistega sulgeda ei lubata.

25. Kaitsevööndi 2. osa eesmärk on tagada linnuse tornide ja muinsuskaitseala vaadeldavus olulistest vaatepunktidest⁶ ning olulised linnaruumi sisevaated (mere äärest linnusele, linnus-kindluse alalt merele ja ranna-alale, vaated piki ajaloolisi tänavaid); vaateid ehitistega sulgeda ei

⁵ Näidatud korralduse lisas 1.

⁶ Näidatud korralduse lisas 1.

lubata. Vaate 4 puhul säilitatakse tänavakoridori laius enne Transvaali tn, Põhja tn ja Tallinna tn ristmikku. Muinsuskaitsealale avanevad olulised vaated on järgmised:

- 1) vaade 1 avaneb Sõrve teelt linnuse tornidele;
- 2) vaade 2 avaneb Kuressaare sadama juurdesõidukanalilt (faarvaatril) linnuse tornidele ja muinsuskaitsealale;
- 3) vaade 3 avaneb Kuressaare lennujaama juurest ja Roomassaare teelt linnuse tornidele;
- 4) vaade 4 avaneb Tallinna tänaval J. Smuuli tn ristmiku juurest piki Tallinna tänavat vanalinna algusele.

VI osa

Leevendused tööde tegemise loakohustusest ja teavitamise kohustusest muinsuskaitsealal ja selle kaitsevööndis

26. Muinsuskaitsealal ei nõuta tööde tegemise luba ega sellele eelnevaid muinsuskaitse eritingimusi järgmistel juhtudel:

- 1) C-kaitsekategooria hoone konserveerimiseks, restaureerimiseks ja ehitamiseks, juhul kui kohaliku omavalitsuse üksus on ehitusloa või -teatise Muinsuskaitseametiga kooskõlastanud;
- 2) kõrghaljastuse rajamiseks, kaeve- ja muudeks pinnase teisaldamise ja juurdeveoga seotud töödeks õuemaal väljaspool arheoloogilise kultuurkihiga ala;
- 3) raietöödeks ja hooajalise ehitise püstitamiseks, juhul kui kohaliku omavalitsuse üksus on raieloa ja hooajalise ehitise püstitamise loa Muinsuskaitseametiga kooskõlastanud;
- 4) tegevuskoha tähise, info- või reklaamikandja paigaldamiseks, juhul kui kohaliku omavalitsuse üksus on lahenduse Muinsuskaitseametiga kooskõlastanud.

27. Muinsuskaitseala kaitsevööndis ei nõuta:

- 1) Muinsuskaitseametiga olemasoleva ehitise ümberehitamise ja välisilme muutmise kooskõlastamist, välja arvatud maapealse osa laiendamisel;
- 2) Muinsuskaitseameti teavitamist ehitise ehitamisest, mis ei nõua ehitusseadustiku kohaselt ehitisluba ega ehitusteatist;
- 3) kaitsevööndi 2. osa alal ehitiste lammutamise kooskõlastamist Muinsuskaitseametiga.

VII osa

Muinsuskaitsealal paiknevate kinnismälestiste kaitsevööndid

28. Mälestise kaitsevööndi võib määrata maa-alalisele kinnismälestisele.

VIII osa

Lõppsätted

29. Korraldus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

30. Vabariigi Valitsuse 17. juuni 2004. a määruse nr 220 „Kuressaare vanalinna muinsuskaitseala põhimäärus“ kehtivus lõpeb punktis 29 sätestatud korralduse jõustumisel.

Korraldust on võimalik vaidlustada halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul korralduse Riigi Teatajas avaldamise päevast arvates.

Kaitsekorra põhjendused ja selgitused on esitatud seletuskirjas, mis on kättesaadav Muinsuskaitseameti veebilehel ja Muinsuskaitseametis.

Kaja Kallas
Peaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär

Lisa 1: Muinsuskaitseala ja kaitsevööndi piirid
Lisa 2: Hoonete kaitsekategooriad ja mälestised
Lisa 3: Haljastus ja arheoloogilise kultuurkihiga ala